

Groningen, januari 2021

Betreft: Schriftelijke vragen ex art. 38 RvO over de samenwerking van de gemeente Groningen met het Confucius Instituut

Geacht college,

Deze week zetten een aantal studentenpartijen, zoals de Vrije Student, Lijst Calimero en de Personeelfractie vraagtekens bij de samenwerking van de RUG met het Confucius Instituut. Ook de gemeente Groningen maakt deel uit van het stichtingsbestuur. Twijfels hierover werden al eerder door de CDA Tweede Kamerleden Harry van der Molen en Martijn van Helvert aangekaart.

Het Confucius Instituut is een stichting en opgericht in 2011 door de RUG, Hanzehogeschool en de gemeente Groningen. Burgemeester Koen Schuiling is bestuursvoorzitter. Het instituut zou een brug vormen tussen buitenlandse en Chinese samenlevingen: ze geven cursussen in taal en cultuur, sturen lesmaterialen naar middelbare scholieren, zoeken samenwerking met het bedrijfsleven en ze leveren geld. Het instituut werkt nauw samen met een organisatie die direct onder het Chinese ministerie van Onderwijs valt.

Wereldwijd zijn er ongeveer 500 Confucius instituten. De Chinese Communistische partij heeft aangegeven dat deze instellingen het belangrijkste middel van propaganda is voor de partij.¹ Het instituut ligt onder vuur, nadat de FBI waarschuwde voor spionage bij instituten in de VS. De AIVD waarschuwt: 'kennisinstellingen... vormen niet alleen doelwit van spionageactiviteiten, maar ook van legale (academische) samenwerkingsverbanden die in uiterste gevallen kunnen leiden tot ongewenste kennisoverdracht'²

Inmiddels zijn er twaalf zijn gesloten in Europa. Zo heeft de Universiteit van Leiden de samenwerking met het instituut beëindigd, omdat het niet meer past binnen haar Chinastrategie. In Groningen zijn er ook signalen over inmenging. Zo zouden studenten verzocht zijn posters te verwijderen die aandacht vragen voor de mensenrechtencrisis in Hong Kong. Het instituut ontkent dit.³

Deze wijd verspreide signalen maken de fracties van het CDA en Student & Stad ongerust. Zij stellen de volgende vragen aan het college:

1. Hoe kijkt het college aan tegen de samenwerking met het Confucius Instituut?
2. Kan het college aangeven hoeveel studenten er in totaal studeren bij het Confucius Instituut in Groningen?
3. Wereldwijd zijn er een bijvoorbeeld in België en in Nederland bij de Universiteit van Leiden vraagtekens ontstaan over de samenwerking met het Confucius Instituut. Deelt het college de zorgen van deze universiteiten? Zo nee, waarom niet?

De Rijksuniversiteit Groningen heeft eerder aangegeven dat er sprake is van een stilzwijgende verlenging van de overeenkomst per vijf jaar, waarbij december 2020 het verlengmoment was.

4. Kan het college aangeven of de verlenging inderdaad in 2020 heeft plaatsgevonden? Waarom is het de raad hiervan niet op de hoogte gesteld?

¹ <https://www.bbc.com/news/world-asia-china-49511231>

² <https://www.aivd.nl/documenten/publicaties/2021/02/03/dreigingsbeeld-statelijke-actoren-dbsa> ; p24

³ <https://www.ukrant.nl/stop-samenwerking-met-confucius-instituut/>

In een recent artikel op de NOS⁴ laten Hongkongse studenten weten achter een petitie van de RUG te staan om een einde te maken aan de samenwerking van de RUG en het Confucius instituut. De studenten geven aan dat ze vrienden hebben in Groningen die niet meer hardop durven te praten over de situatie in Hongkong, omdat zij door andere studenten via social media zijn geïntimideerd.

5. Is het college op de hoogte van de petitie om een einde te maken aan de samenwerking van de RUG en het Confucius Instituut?
6. Hoe reageert het college op de signalen van Hongkongse studenten die aangeven niet hardop te durven praten over de situatie tussen Hongkong en China?

Bij de oprichting van het Groningse Confucius Instituut zei toenmalig burgemeester Den Oudsten over de ambities van het college het volgende: 'de betrokkenheid van de burgemeester wordt in China beschouwd als een teken van belang. Het opent deuren voor ondernemers tot op een bestuurlijk niveau'.

7. Kan het college aangeven op welke manier ondernemers de afgelopen tien jaar geprofiteerd hebben van de samenwerking met het Confucius Instituut?

De gemeente Groningen heeft verschillende stedenbanden en vriendschapsbanden met Chinese steden.

8. Hoe kijkt het college naar deze stedenbanden en vriendschapsbanden, bijvoorbeeld in het kader van de omgang met de Oeigoeren en de spanning tussen China en Hongkong?

Met vriendelijke groet,

René Bolle
CDA

Steven Bosch
Student en Stad

⁴ [Studenten in Nederland vrezen China: 'Sommigen durven hun mond niet open te doen' | NOS](#)